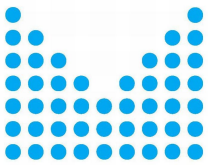
Materiál Ministerstva vnitra

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Export z Národní architektury eGovernmentu ČR

Obsah

<title>Klasifikace modelů a pohledů NA VS ČR</title>

Přehled dimenzí klasifikace a segmentace modelů a pohledů

Všechny architektonické výstupy - modely, pohledy na ně a varianty těchto pohledů musí být v lokálních úložištích úřadů i v centrálním architektonickém úložišti NA VS ČR klasifikovány dle jednotné sady atributů.

Ať už je přístup k modelu v kterémkoli úložišti zprostředkován v menu nebo navigaci jakoukoli kombinací (pořadím) níže uvedených dimenzí, vždy musí být model povinně klasifikován všemi níže uvedenými atributy, pokud není v pravidlech pro některý atribut stanoveno jinak. Linearizovaný klasifikační řetězec modelu (pohledu) se může stát technickou, kódovou součástí jeho označení.

Organizace VS a jejich modely jsou pro účely řízení a governance NA VS ČR klasifikovány v těchto skupinách dimenzí:

```
A) Klasifikace modelovaných (modelujících) subjektů veřejného sektoru
B) Klasifikace architektonických modelů
C) Klasifikace pohledů na model
```

Zvláštní formou klasifikace úřadů a jejich modelů je jejich:

```
D) Segmentace úřadů a modelů podle podobnosti
```

Následuje výčet definovaných klasifikačních a segmentačních dimenzí v jednotlivých skupinách. Podrobnější vysvětlení dimenzí, jejich původu a významu a k nim přípustných hodnot se nachází v odpovídajících kapitolách celkové koncepce metodiky NA VS ČR.

```
A) Klasifikace modelovaných (modelujících) subjektů veřejného sektoru se opírá o
následující dimenze:
```

- Klasifikace modelujících organizací podle pozice v systému veřejné správy (EU, centrální ČR, ústřední, krajské, ORP apod.)
- Jednoznačná identifikace modelovaného (modelujícího) úřadu – OVM nebo podniku či jiné organizace veřejného sektoru podle tzv. kódu organizace z číselníku OVM v ISDS.
- Dělení architektur podle rozsahu/vazeb modelovaných organizací (architektura vlastní, společná s kontrolovanými organizacemi a architektury rozšířeného úřadu.

Název atributů úřadu	**Význam atributu**	**Hodnoty atributu**
POZICE	Pozice ve struktuře VS ČR	EUN, CNT, KRJ, (PRG), (STM), ORP, OST, PRV, KLI, OVM
KÓD ORGANIZACE	Jednoznačný kód organizace z číselníku OVM	Kód organizace podle ISDS
ROZSAH	Vlastní, společná nebo rozšířená architektura úřadu	VLST, SPOL, ROZS
NÁZ_ROZS	Název rozšíření	text

Každý úřad může mít pouze jeden jediný model vlastní architektury (VLST) a jediný model společné architektury s podřízenými organizacemi (SPOL). Úřad ale může mít neomezeně mnoho architektur „rozšířeného úřadu“ podle účelu, proto atribut (ROZS) musí být vždy doplněn o název (NÁZ_ROSZ).

Příklad klasifikace modelující organizace, s hodnotami společnými pro všechny kombinace atributů modelů a pohledů, uvedených níže.

Příklad 1: „KRJ KMORSLEZ ROZS_DOPRU“ – Moravskoslezský kraj v roli modelující rozšířený úřad (v tomto případě pro dopravní úřad společně s Ministerstvem dopravy).

Příklad 2: „ORP BENESOVMU SPOL“ – MÚ Benešov v roli modelující architekturu svého úřadu společně se všemi podřízenými organizacemi.

B) Klasifikace architektonických modelů má následující dimenze:

- Dělení modelů (a jejich pohledů) podle jejich úlohy v metodice tvorby a užití NA VS ČR (meta-model, referenční modely, vzorové (povinné) modely, anonymizované příklady a zejména individuální modely úřadů).
- Dělení modelů podle míry podrobnosti a účelu architektur (architektury úřadu – enterprise, architektury řešení – solution a design řešení).

Metamodel je jeden, jednotný a společný pro všechny modely architektury úřadu (Enterprise Architecture) vytvářené v rámci NA VS ČR. Proto nevyžaduje žádné další klasifikace dle atributů v této kapitole.

Implicitní hodnoty „IM“ a „EA“ musí být uvedeny v atributech modelu, ale nepředpokládá se, že by se stávaly součástí jejich technického, kódového označení. Naopak – u specifických druhů modelů (jiných než IM) případně modelů podrobnější architektur než je EA se zahrnutí do kódového názvu modelu vyžaduje.

Název atributů modelu	**Význam atributu**	**Hodnoty atributu**
DRUH	Druh (účel, typ) modelu (metamodel, referenční, vzorový, příkladový, individuální, ...) – individuální je implicitní a neuvádí se. Ostatní obecné kódy se uvádějí namísto kódu organizace.	MM, RM, VM, PM a IM
ÚROVEŇ	Úroveň modelu v hierarchii architektur podniku dle podrobnosti (z angličtiny) – implicitně bez označení je EA. Atribut nebude využit, nahradí ho atribut pohledu „účel“.	EA, SA, SD

Příklad klasifikace modelu, složená vždy z klasifikace modelujícího úřadu a vlastní klasifikace modelu:

Příklad 1: „KRJ RM VLST“ – označuje referenční model vlastní (malé) architektury pro organizace na krajské úrovni územní samosprávy. Nelze ale dovodit, zda je to RM pro krajské úřady nebo některé typy jimi zřizovaných organizací, to se pozná až z názvu modelu a pohledu.

C) Na klasifikaci modelů navazuje klasifikace (dělení) pohledů na model:

- Členění pohledů uvnitř modelu (enterprise) architektury úřadu podle rozsahu a účelu (strategické, segmentové a schopnostní)
- Dělení pohledů podle fází architektur, které zobrazují (minulá, stávající, cílová a přechodné-tranzitní architektury)
- Dělení podle domén modelu, k nimž se pohled převážně odkazuje (motivační, byznys-procesní, IS – datová a aplikační, technologická – IT technologie a komunikační infrastruktura, bezpečnostní, případně výkonnostní, architektura implementace a migrace).
- Aplikovaný úhel pohledu, resp. definice pohledu podle metodiky NA VS ČR
- Název pohledu, zpřesňující a rozvíjející informaci z úhlu pohledu.
- Rozlišování míry podrobnosti variant pohledů téhož úhlu pohledu na model (Přehledová -L0, Základní - L1 a Detailní - L2)

Název atributů pohledu	**Význam atributu**	**Hodnoty atributu**
ÚČEL	Členění pohledů uvnitř modelu (enterprise) architektury úřadu. Týmž atributem lze vyjádřit i architektury nižší úrovně – architekturu řešení (SOL) a design řešení (DES).	STR, SGM, SCH, SOL, DES
FÁZE(Typ, Rok)	Vztah pohledu vzhledem k časové ose (minulé, současné, budoucí přechodové a cílové architektury). Období záměru fáze architektury (vyjádření minulosti, současnosti nebo budoucnosti AS2013, TB2020). Bez uvedení představuje neznámou minulost nebo cílovou budoucnost v nekonečnu.	ASrrrr, TBrrrr
DOMÉNA	Označení převažující domény (vrstvy) pohledu na model (zkratky z angličtiny)	BA, AA, DA, TA, IA, SA, PA, IM

Název atributů pohledu	Význam atributu	Hodnoty atributu
ÚHEL_POHLEDU	Název (kód) typu úhlu pohledu (definice pohledu) – např. aplikační katalog, mapa schopností, matice CRUD, a další	Bude vytvořen číselník úhlů pohledů (viewpoints)
NÁZEV_POHLEDU	Název pohledu na model (konkrétní instance), je-li třeba	text
DETAIL	Míry podrobnosti variant pohledů téhož úhlu pohledu na model	L0, L1 a L2

Vztah pohledu k převažující doméně modelu je jednoznačně dán zvoleným typovým úhlem pohledu, proto je třeba pohled doménou klasifikovat, ale do kódového označení pohledu nemusí vstupovat.

Příklad: „STR TB2020 AA APLMAPA L0“ představuje strategický, tj. celostní pohled typu aplikační mapa na aplikační architekturu v redukovaném detailu (pouze vybrané principiální instance aplikačních komponent).

Celkově bude ale výše uvedená aplikační mapa klasifikována následovně:

- plná klasifikace: „ORP BENESOVMU SPOL IM EA STR TB2020 AA APLMAPA L0“

- redukované kódové označení: „_ BENESOVMU SPOL _ _ STR TB2020 _ APLMAPA L0“, kde podtržítka ukazují místa vynechaných (implicitních a odvoditelných) kódů. Ve skutečném kódovém označená by se tato podtržítka nevyskytovala a měl by následující podobu: „ BENESOVMU SPOL STR TB2020 APLMAPA L0“.

```
D) Segmentace úřadů podle podobnosti a přenositelnosti nejlepších praxí, podle dimenzí:
```

- kategorií veřejných funkcí úřadu/podniku
- skupiny agend a agend
- odvětví veřejné správy/sektoru
- velikosti úřadů/podniků veřejného sektoru

Segmentace vychází z poznání typických vlastností úřadu jako celku, ale nejčastěji se projeví při modelování jeho částí, odkud se zpětně převezme do vyhodnocování celku.

Každý model musí být klasifikován podle všech těchto atributů s uvedením všech identifikovaných hodnot.

Segmentace modelů NA VS ČR začne být plně a povinně využívána až poté, co OHA MV po pilotních projektech uvolní k použití odpovídající číselníky.

FUNKCE	Dle užívaného členění funkcí veřejného sektoru.	STAT, UZEM_SAMO, ZAJM_SAMO, ZAKON, SOUD, V_SLUZ, V_PODNIK, atp.
AGENDA	Skupiny agend a agendy	Dle číselníku vytvořeného v návaznosti na RPP
ODVĚTVÍ	Odvětví veřejné správy	Dle zvláštního číselníku, jako (DOTACE, POJIST, INVEST, PROF_SLUZ, VEDA, atd.)
VELIKOST	Kategorie podle počtu zaměstnanců úřadu, vždy do …:	10, 50, 200, 1000, 5000, VICE

Hledání příslušnosti úřadu k segmentům je pomůckou pro modelování, analýzu a podporu rozhodování, zejména pro identifikaci potenciálních oblasti architektury k využití známých nejlepších praxí, pro sjednocování a sdílení.

Segmentace obsahu modelu (vícenásobná klasifikace do segmentů) není do kódového označování zahrnována, v uvedeném příkladu architektury SPOL by představovala velmi rozsáhlý řetězec.

U modelů skutečných architektur (IM) vyjadřuje segmentace vlastnosti obsahu modelu, tedy jaké segmenty byly v organizaci identifikovány. Naproti tomu u zvláštních modelů, tj. segmentových RM-referenčních, segmentových VM-vzorech a segmentových PM-příkladech je třeba v názvu a v kódovém označení pohledu na model uvést, pro jaké segmenty úřadů VS jsou určeny, jaké Know-How nebo závazná pravidla obsahují.

From:
https://archi.gov.cz/ - **Architektura eGovernmentu ČR**

Permanent link:
https://archi.gov.cz/znalostni_baze:klasifikace?rev=1607415661

Last update: **2020/12/08 09:21**